

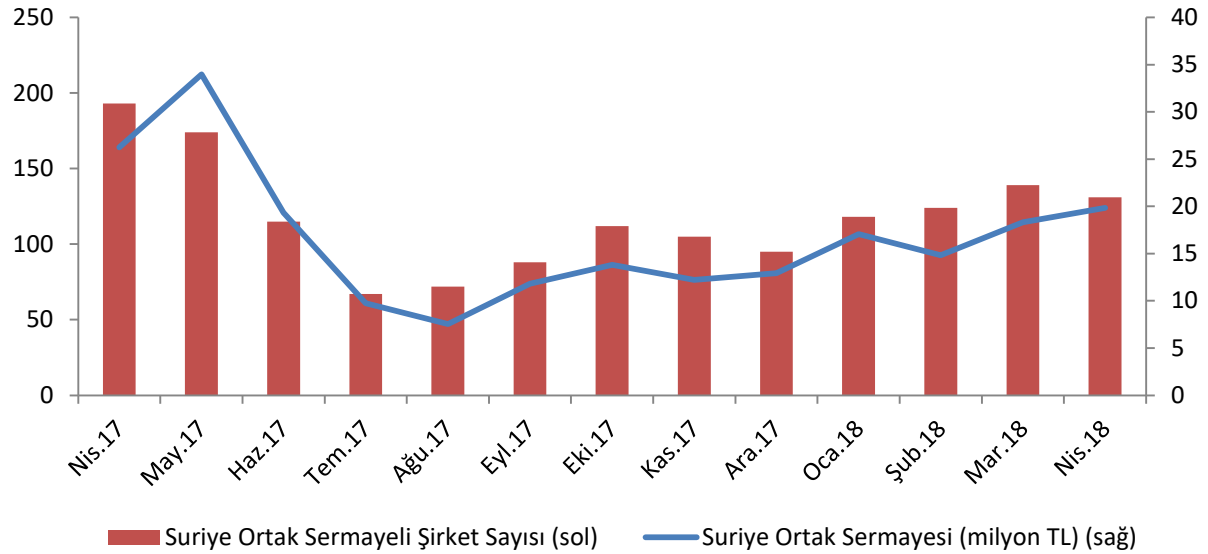
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni'nde genel değerlendirmelerin yanı sıra il ve sektör bazında da incelemeler yapılmaktadır. Bültende güncel ay değerlendirmelerine yer verilecektir.

Suriye ortak sermayeli şirket sayısı Mart 2018'e kıyasla yüzde 6 azaldı

Nisan 2018'de Suriye ortak sermayeli 131 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 19,9 milyon TL'dir. Nisan 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Nisan 2017'ye göre yüzde 32,1; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 24,4 azaldı. Mart 2018'e göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 5,8 azalış; Suriye ortak sermayesi yüzde 8,5 artış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Nisan 2017 – Nisan 2018)¹

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Nisan 2018'de Suriye ortak sermayeli 512 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 70,1 milyon TL'dir. Ocak – Nisan 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ocak – Nisan 2017'ye göre yüzde 24,3; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 37,1 azaldı.

¹Temmuz 2017 itibariyle Yabancı Ortak Sermayeli şirketlerin sayısı, ortaklarının ikametlerine göre değil Uyruklarına göre belirlenmeye başlanmıştır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin yüzde 14'ü Suriye ortaklı

Nisan 2018'de yabancı ortak sermayeli kurulan 938 şirketin, 131'i (yüzde 14) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 9,3'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Nisan 2018)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	-	-	-	-
Limited	131	29,2	19,9	68,0
Genel Toplam	131	29,2	19,9	68,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Nisan 2018 itibarıyla Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul gelmektedir. İstanbul'u; Mersin, Bursa ve Kilis takip etmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Nisan 2018)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
İstanbul	91	19,7	13,8
Mersin	31	7,9	4,9
Bursa	3	0,7	0,5
Kilis	3	0,5	0,4
Hatay	2	0,3	0,2
Sakarya	1	0,1	0,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Nisan 2018'de Kilis'te kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin tamamı Suriye ortak sermayeli şirketlerdir. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Mersin'de yüzde 68,9, Sakarya'da yüzde 25'tir.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Nisan 2018)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Kilis	3	3	100,0
Mersin	31	45	68,9
Sakarya	1	4	25,0
İstanbul	91	573	15,9
Bursa	3	37	8,1
Hatay	2	34	5,9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

² Nisan 2018'de Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 6 ilde kurulmuştur.

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin Nisan 2018’de en çok “toptan ticaret” sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine “toptan ticaret” sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Nisan 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	58	13,5	9,5
Gayrimenkul faaliyetleri	16	3,0	1,6
Bina inşaatı	11	3,3	2,0
Perakende ticaret	6	1,8	1,1
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	5	2,0	1,1
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	5	1,0	0,7
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	5	0,5	0,4
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	4	0,6	0,4
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	3	0,4	0,4
Eğitim	3	0,5	0,3
Elektrikli teçhizat imalatı	2	0,2	0,2
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	2	0,2	0,2
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz	2	0,3	0,3
Gıda ürünlerinin imalatı	1	0,1	0,1
Giyim eşyalarının imalatı	1	0,1	0,1
Mobilya imalatı	1	0,1	0,1
Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri	1	0,1	0,1
Reklamcılık ve piyasa araştırması	1	0,2	0,2
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0,2	0,1
Kiralama ve leasing faaliyetleri	1	1,0	1,0
İnsan sağlığı hizmetleri	1	0,1	0,1
Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı	1	0,0	0,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 8’i yabancı ortak sermayeli

Nisan 2018 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 12.351³ şirket kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Nisan 2017’ye göre yüzde 13,7; Mart 2018’e göre yüzde 14,8 artış gösterdi.

³ “Şirket” ve “Gerçek Kişi Ticari İşletmesi” sayılarını kapsamaktadır.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 7,6’sı yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 20,5 ile Hatay yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Hatay’ı; yüzde 17,9 ile Gaziantep, yüzde 17,5 ile Mersin ve yüzde 16,1 ile Yalova takip etmektedir.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 10 il (Nisan 2018)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Hatay	34	20,5
Gaziantep	48	17,9
Mersin	45	17,5
Yalova	10	16,1
Kilis	3	15,0
İstanbul	573	13,4
Antalya	34	11,1
Şanlıurfa	14	9,9
Bursa	37	8,8
Düzce	4	7,8
Toplam	938	7,6

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Nisan 2018 dönemine bakıldığında Türkiye genelinde toplam 47.808 şirket kurulmuş olup Ocak – Nisan 2017’ye göre yüzde 12,5 artış göstermektedir. Ocak – Nisan 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 3.616 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 852,5 milyon TL olup yüzde 77’sini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 81’ini yabancı sermaye oluşturdu

Nisan 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 938 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 263,1 milyon TL olup yüzde 81’ini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Nisan 2018)

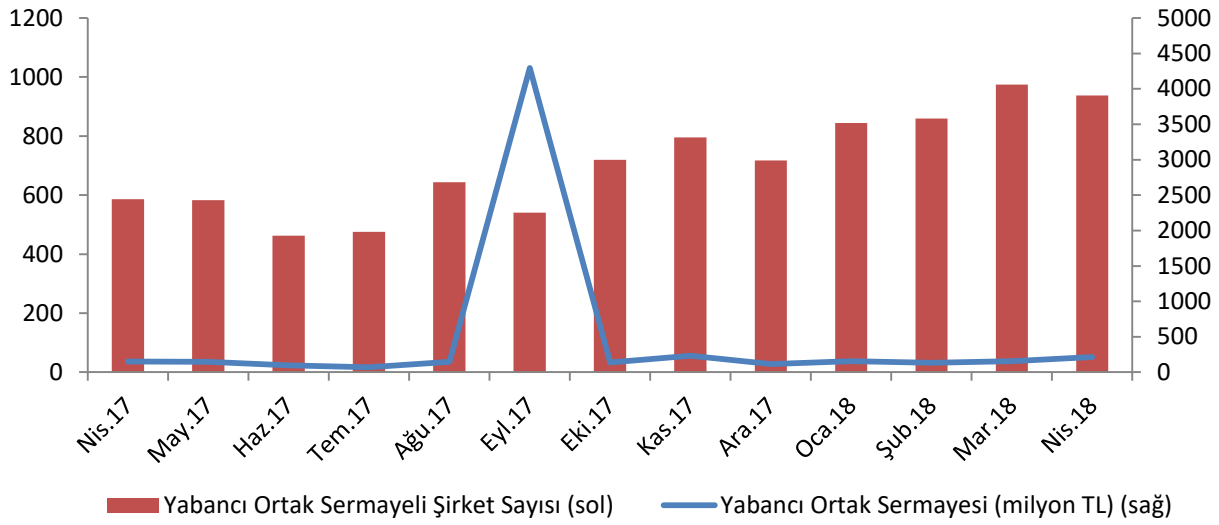
Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	84	12,4	8,9	71,6
Limited	854	250,7	204,2	81,5
Genel Toplam	938	263,1	213,1	81,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayesi, geçen yıla kıyasla yüzde 40 arttı

Nisan 2018’de yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Nisan 2017’ye kıyasla yüzde 60,1 artış; Mart 2018’e göre yüzde 3,7 azalış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 61 milyon TL (yüzde 39,9); geçen aya göre 57 milyon TL (yüzde 36,2) arttı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı⁴ (Milyon TL) (Nisan 2017 – Nisan 2018)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla İstanbul, Mersin ve Hatay’da artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 11 il (Nisan 2018)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Nisan 2017	Kurulan Şirket Sayısı Nisan 2018	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Milyon TL) Nisan 2018	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL) Nisan 2018
İstanbul	334	573	239	136,0	111,7
Mersin	24	45	21	11,8	9,4
Hatay	13	34	21	14,7	10,1
Ankara	21	36	15	7,0	6,5
Şanlıurfa	0	14	14	2,6	1,5
Gaziantep	40	48	8	17,2	12,5
Kocaeli	2	9	7	0,7	0,5
Bursa	32	37	5	8,4	6,2
Van	0	5	5	3,3	3,2
Yalova	6	10	4	5,1	4,1
Düzce	0	4	4	2,1	2,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

⁴ Eylül 2017’deki artışın önemli bir kısmı tek bir şirketten kaynaklanmaktadır.

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket “toptan ticaret” sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine “toptan ticaret” sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 94,1 milyon TL iken, yüzde 81,4’ünü yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 15 sektör (Nisan 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	360	94,1	76,6
Bina inşaatı	65	31,8	27,7
Perakende ticaret	64	14,8	11,4
Gayrimenkul faaliyetleri	57	35,6	31,1
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	36	4,7	3,8
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	34	6,5	5,7
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	33	5,5	4,5
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	22	3,4	2,6
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	21	2,3	1,6
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	16	3,6	2,3
Eğitim	16	1,7	1,4
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz	15	3,5	3,0
Özel inşaat faaliyetleri	14	2,8	2,7
Konaklama	13	1,2	0,9
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	12	5,8	5,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları